

Sygn. akt I ACz 674/13

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Krzysztof Sobierajski

SSA Maria Kus-Trybek

SSA Jerzy Bess (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2013 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy

z wniosku M. P. (1)

przeciwko M. P. (2) i K. P.

o zabezpieczenie

na skutek zażalenia uczestniczki K. P. na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 5 października 2012 r., sygn. akt I Co 234/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt I ACz 234/12

UZASADNIENIE

Wnioskodawca domagał się zabezpieczenia roszczenia przysługującego mu w stosunku do dłużników K. P. i M. P. (2) o zapłatę łącznej kwoty 246 949,04 zł na która składa się: kwota 220 000,00 zł tytułem zwrotu wpłaconych środków, kwota 8 149,04 zł tytułem odsetek umownych od dnia obowiązywania umowy do dnia 13 sierpnia 2012 r., koszty postępowania zabezpieczającego w kwocie 600 zł, koszty opłaty sądowej od pozwu w przyszłym procesie sądowym w kwocie 11 000 zł, koszty zastępstwa procesowego 7 200 zł poprzez nakazanie dokonania w dziale IV księgi wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku, Wydział III Ksiąg Wieczystych wpisu hipoteki przymusowej do kwoty 123 474 zł na rzecz M. P. (1), obciążającej prawo własności opisanej wyżej nieruchomości lokalowej oraz odpowiadający prawu własności udział w wysokości 9300/2450240 we współwłasności części wspólnych nieruchomości, w której znajduje się nieruchomość lokalowa, które to prawa przysługują dłużnikowi K. P. oraz poprzez nakazanie dokonania w dziale IV księgi wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku, Wydział III Ksiąg Wieczystych wpisu hipoteki przymusowej do kwoty 123 474,52 zł. na rzecz M. P. (1), obciążającej łącznie udziały w prawie użytkowania wieczystego gruntu oraz udziały w prawie własności budynków i innych naniesień na nim posadowionych, które to udziały w wyżej wymienionych prawach przysługują dłużnikom M. P. (2) i K. P., jako podmiotom solidarnie zobowiązanych względem wierzyciela.

W obszernym uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że w dniu 29 kwietnia 2012 r. zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w G. umowę na obrót i przechowanie metali szlachetnych nr (...) na pół roku. Przedmiotem umowy miało być przechowanie towarów takich jak złoto zakupionych przez spółkę za środki finansowe powierzone

przez wnioskodawcę w łącznej kwocie 220 000 zł i lokata taka miała gwarantować 13% w skali roku. Jednak w dniu 13 sierpnia 2012 r. spółka ogłosiła informację o likwidacji działalności. Mimo deklaracji spółka nie zwróciła wnioskodawcy zainwestowanych środków. Wnioskodawca wywodzi swoje roszczenia wobec uczestników z czynu niedozwolonego, którego mieli dopuścić się uczestnicy. Na uprawdopodobnienie tego wskazał, że według przekazów medialnych wobec M. P. (2) toczy się karne postępowanie przygotowawcze, ale to oboje uczestnicy jako członkowie zarządu przyczynili się w ocenie wnioskodawcy do problemów finansowych spółki, a w konsekwencji do szkody wierzyciela. Jako osobną podstawę ich odpowiedzialności wskazano art. 299 k.s.h. Wskazano, że zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. obejmującej likwidację majątku, co świadczy o przypuszczalnej bezskuteczności egzekucji wobec spółki. Co do interesu prawnego wnioskodawca wskazał, że dotychczasowe nierzetelne i nielojalne zachowanie dłużników, upadłość spółki, liczne zgłoszenia pokrzywdzonych wierzycieli nasuwają podejrzenie, że dłużnicy mogą próbować wyzbyć się swego majątku czyniąc tym samym niemożliwym zaspokojenie roszczeń wierzyciela.

Postanowieniem z dnia 5 października 2012 r. Sąd Okręgowy w Kielcach uwzględnił wniosek, jak stwierdzono w uzasadnieniu całkowicie podzielać argumentację wnioskodawcy odnośnie uprawdopodobnienia roszczenia i interesu prawnego w jego udzieleniu. Wskazano, że wnioskowany sposób zabezpieczenia pozwoli zwiększyć szansę na zaspokojenie wierzyciela w przyszłości, a dłużników nie obciąży ponad miarę, nie blokuje bowiem rozporządzenia nieruchomością, zabezpiecza interes wierzyciela, a suma zabezpieczenia została prawidłowo wyliczona. Sąd Okręgowy oddalił jedynie wniosek o przyznanie kosztów postępowania zabezpieczającego, wskazując, że rozstrzyga się o tym w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Zażalenie na postanowienie wniosła K. P., zaskarżając je w całości. Zarzucając mu naruszenie art. 201 § 1 k.p.c. w zw. z art. 298 k.s.h. poprzez wydanie orzeczenia w sprawie niepodlegającej właściwości orzekającego sądu, naruszenie art. 299 k.s.h. poprzez uznanie, że w przedmiotowej sprawie zachodzą okoliczności uzasadniające odpowiedzialność członków zarządu z zobowiązania spółki i naruszenie art. 730¹ k.p.c. poprzez uznanie, że wierzyciel uprawdopodobnił interes w uzyskaniu zabezpieczenia oraz że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia. Skarżąca wniosła o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do rozpoznania właściwemu sądowi, o zasądzenie kosztów postępowania oraz o wstrzymanie zaskarżonego orzeczenia. W uzasadnieniu wskazała, że w sprawie zachodzi właściwość wyłączna z art. 298 k.s.h., wobec czego Sąd Okręgowy w Kielcach powinien w pierwszej kolejności stwierdzić swoją niewłaściwość miejscową i przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gdańsku. Podniosła nadto, że w sprawie nie doszło do uznania za bezskuteczną egzekucji wobec spółki ani też nie sposób uznać, ażeby możliwa szkoda po stronie wnioskodawcy związana była z działalnością własną uczestników, a nie z odpowiedzialnością reprezentowanej spółki. Wykazanie tych okoliczności spoczywa zgodnie z art. 6 i 232 k.p.c. na wnioskodawcy, który jak do tej pory tego nie uczynił.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne, co prowadzi do jego oddalenia.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu naruszenia art. 201 § 1 k.p.c. Przepis ten dotyczy trybu postępowania i zastosowania przepisów o postępowaniach odrębnych. W przedmiotowej sprawie tego rodzaju wątpliwości się nie pojawiają, wnioskodawca złożył wniosek o zabezpieczenie, który podlega rozpoznaniu zgodnie z przepisami art. 730 i n. k.p.c. i według tych przepisów Sąd Okręgowy orzekał. Natomiast z uzasadnienia postanowienia można domniemywać, że chodzi tu o naruszenie art. 200 k.p.c. Jednakże jak stanowi § 3 tego przepisu czynności dokonane w sądzie niewłaściwym pozostają w mocy. Niezależnie zatem od oceny trafności zarzutów uczestniczki odnośnie właściwości, ewentualne wydanie postanowienia przez sąd niewłaściwy miejscowo nie może być przyczyną jego uchylecia.

Odnosząc się natomiast do zarzutu, iż wnioskodawca nie wykazał podstaw do odpowiedzialności deliktowej ani odpowiedzialności z art. 299 k.s.h. należy podnieść, że dla celów postępowania zabezpieczającego wystarcza uprawdopodobnienie roszczenia, a nie jest konieczne jego wykazanie. Uprawdopodobnienie oznacza, że prima facie

istnieje duża szansa na uwzględnienie roszczenia, a w niniejszej sprawie nie można temu zaprzeczyć. (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ogłoszono upadłość obejmującą likwidację majątku, co już stwarza poważne ryzyko, iż wszyscy wierzyciele spółki nie zostaną zaspokojeni w całości. Bezsporne jest, że oboje uczestników było członkami zarządu spółki, a jak dotąd nie ujawniono również w sprawie żadnych przesłanek egzoneracyjnych z art. 299 k.s.h. Wobec tego należy uznać, że istnieje szansa na uwzględnienie powództwa z art. 299 k.s.h. Nie należy także wykluczać odpowiedzialności deliktowej, choć oczywiście co do zasady umowa zawiera spółka, a nie jej zarząd, to jednak samo członkostwo w zarządzie spółki nie może wykluczać odpowiedzialności na zasadach ogólnych. Przesądzenie takiej odpowiedzialności może nastąpić dopiero w wyroku, jednak na obecnym etapie odpowiedzialność taka została w wystarczający sposób uwiarygodniona, przynajmniej wobec pozwanego, któremu postawiono zarzuty przestępstw przeciwko mieniu. Dlatego Sąd Apelacyjny podziela ocenę Sądu Okręgowego, że roszczenie zostało uprawdopodobnione.

Tak samo należy ocenić uprawdopodobnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Powszechnie wiadomo, że skala roszczeń zgłaszanych wobec (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest na tyle duża, że uczestniczka może nie być w stanie roszczeń tych zaspokoić. Ponadto sam charakter prowadzonej działalności, który według twierdzeń wnioskodawcy miał polegać na deklarowaniu nabycia kruszców, które jednak w istocie kupowane nie były, a w każdym razie jednak nie w ilości wynikającej z wpłacanych środków (a czemu uczestniczka w zażaleniu nie zaprzecza), uzasadnia przypuszczenie, że osoby zaangażowane w taką działalność mogą próbować dokonywać dalszych czynności mających na celu wyzbycie się majątku. W takiej wykonanie zapadłego orzeczenia mogłoby być co najmniej częściowo niemożliwe.

Mając na względzie powyższe, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji postanowienia na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.